

19. juli 2016 02:00 Kristeligt Dagblad METTE SKOV HANSEN.

Omskæringsdebat er et eksempel på, hvordan Danmarks traditionelle tilgang til religionsfriheden udfordres, lyder det i rapport.

Da de første moderne menneskerettigheder opstod under oplysningstiden, blev der lagt stor vægt på at sikre menneskers frihed til at udøve deres religion - også selvom nogle religioner kunne repræsentere utidssvarende normer.

Religionsfriheden har dog altid kunnet indskrænkes, og der har løbende været drøftelser om balancen mellem religionsfriheden og mere moderne menneskerettigheder.

Men tilgangen til de drøftelser har gennem tiden ændret sig, siger seniorforsker ved Institut for Menneskerettigheder Eva Maria Lassen. Et godt eksempel på dette er debatten om dreng omskæring, som atter er blusset op herhjemme, efter at en undersøgelse i denne uge viste, at 87 procent af danskerne ønsker et forbud.

" Traditionelt har vi i Danmark forsøgt at forholde os pragmatisk og tilbageholdende i forhold til de religiøse traditioner. Som eksempel kan man måske se Sundhedsstyrelsens fokus på at sikre, at dreng omskæring foregår sundhedsmæssigt forsvarligt.

Men i samfundet er fokus på religionsfriheden ved at blive udfordret af et større fokus på barnets ret til selvbestemmelse og fysisk integritet end på for eksempel barnets ret til at tilhøre et religiøst fællesskab og forældrenes ret til at oplære barnet i deres tro. Derfor ser vi debatten meget i disse år," siger Eva Maria Lassen.

En anden forklaring på debatten om omskæring er ifølge hende, at der helt generelt er mere fokus på og sættes flere spørgsmålstejn ved religiøse ritualer og traditioner.

Det er også en af hovedkonklusionerne i en ny årlig statusrapport fra Institut for Menneskerettigheder.

" Tidligere har man ikke lagt meget mærke til de religiøse minoriteters traditioner, men i takt med at Danmark og verden globaliseres, og Danmark ikke længere er så religiøst homogent, øges synligheden af religiøse minoriteter, samtidig med at det diskuteres, hvad det vil sige at være dansk. I disse debatter er det vigtigt, at vi som samfund stadig erkender alvoren i forskellige religiøse traditioner og fastholder religionsfriheden som en væsentlig frihed." Tidligere på året havde Danmark - som det første land i Skandinavien - besøgt af FN's særlige rapportør på religionsområdet, Heiner Bielefeldt.

Han efterlyste en mere inkluderende dialog i samfundet, så minoritetsgrupper ikke føler sig ekskluderet fra danskheden, hvilket Eva Maria Lassen er enig i.

" Problemet ved debatten om minoriteters religiøse traditioner er, at minoritetsgrupper kan komme til at føle, at de hele tiden gør noget forkert. Derfor er det vigtigt, at debatten udformer sig som en respektfuld dialog. Danmark skal sørge for, at religiøse minoriteter føler sig hjemme og som en del af samfundet, og netop fordi folkekirken har særstatus, har vi et særligt ansvar for, at religiøse minoriteter føler sig danske på lige fod med andre," siger hun og tilføjer, at Instituttet anbefaler, at myndighederne sikrer en systematisk inddragelse af relevante trossamfunds ledere, når politiske indgreb i religionsfriheden drøftes.

Derudover ser Institut for Menneskerettigheder også en stigning i omfanget af hadforbrydelser foretaget mod jøder og muslimer. Truslen er vokset efter sidste års terrorangreb mod satiremagasinet Charlie Hebdo i Paris og terrorangrebet på den jødiske synagoge i Danmark kort efter, og Det Jødiske Samfund i Danmark har blandt andet selv observeret en stigning i antallet af antisemitiske hændelser.

Derudover kom der i 2015 også mere fokus på asylansøgere adgang til religionsudøvelse samt chikane på asylcentre grundet religion.

Her anbefaler Instituttet en tilbundsående analyse af asylansøgernes religiøse forhold, lyder det i rapporten.